

BUURTKLIMAATJE.

ARCHIKLAS

BEELDVERSLAG

Kinder Klimaat Atelier 2023

BEELDMATERIAAL

Archiklas publiceert foto's van kinderen enkel herkenbaar, als daar toestemming voor is van ouders. Foto's zijn niet bedoeld om door derden gedeeld te worden. Mocht u foto's tegenkomen zonder toestemming, laat het ons dan weten via info@archiklas.nl

Het Kinder klimaat Atelier is inmiddels al twee jaar een groot succes. Onderhand is er een flinke groep kinderen die van het atelier af weten en wekelijk, om de week, of maandelijks mee doen aan de activiteiten. 2023 hebben we gebruikt om ons netwerk nog meer uit te breiden, door ruimte te bieden voor activiteiten vanuit verschillende organisaties en door activiteiten voor alle leeftijden te faciliteren. Tijdens extra grote edities was het mooi om te zien hoe allerlei verschillende mensen samen kwamen op het Amelandseplein, om gezamenlijk na te denken over het klimaat.

Door het jaar heen hebben we veel van de kinderen goed leren kennen en een sterke band opgebouwd, het is waardevol om te zien dat ze door de weken heen steeds meer leren over het klimaat en kennis hierover sneller oppikken.

Voordat je doorbladert wil ik een aantal mensen bedanken. Allereerst Karen Welp en Sander van der Ham voor de samenwerking van Buurtklimaatje in Carnisse. Daarnaast de bewoners van het Stadsklooster en de organisatie van De Moeite Waard, die hun ruimte beschikbaar hebben gesteld. Het Kinder Klimaat Atelier is verder mogelijk gemaakt door de bijdrage van Gouwe Klouwe, Stichting Awesome Rotterdam, het Rotterdams Weerwoord en Waterschap Hollandse Delta. En als laatste: grote dank aan iedereen van Archiklas en alle Archikrachten die elke week weer op het Amelandse plein stonden!

Veel lees en kijk plezier,

Kiki Dekker
Mede-Coördinator Kinder Klimaat Atelier

Maël Vanhelsuwé
Coördinator Kinder Klimaat Atelier en Mede-oprichter Archiklas

Het doel van het Kinder Klimaat Atelier is om positief bij te dragen aan het buurtklimaat van Carnisse door kinderen bewust te maken van groen en water in de stad en de gevolgen van klimaatverandering. Hiernaast motiveert het Atelier om actief deel te nemen in het vergroenen van de wijk. Het Kinder Klimaat atelier heeft in 2023 samengewerkt met Buurtklimaatje en Gouwe Klouwe.

Dit beeldverslag is een impressie van het Kinder Klimaat Atelier in 2023. Het start met een algemene beschrijving van het bereik en de effecten van het atelier. Vervolgens laat het zien welke evenementen dit jaar zijn georganiseerd en wat kinderen hierin hebben geleerd of ontwikkeld, geïllustreerd met veel foto's.

Elke activiteit bestond uit een deel theorie en een deel praktijk. Dit betekent dat we met kinderen in gesprek gingen over een onderwerp of samen een stukje lezen uit een boek. Wij leerden wat ze al wisten en konden hun kennis aanvullen. Daarna werd er altijd iets actiefs gedaan. Door een proefje konden kinderen zelf iets ontdekken of onderzoeken en door creatief bezig te zijn werd opgedane kennis verwerkt, toegepast en kon het uiteindelijk goed bekliven.

Door het jaar heen zijn verschillende thema's behandeld. De thema's staan hiernaast toegelicht. Bij een beschrijving van een activiteit worden de behandelde thema's aangeduid door middel van icoontjes.

WATERBEWUSTZIJN

Water is overal om je heen, maar dat zie je niet direct. Kinderen ontdekken de rol van water in de stad en hoe het zich gedraagt in verschillende omstandigheden. Waar komt drinkwater vandaan? Waar gaat regenwater naartoe en drijft een steen eigenlijk?

GROEN

Carnisse maken we klimaatadaptiever door te vergroenen. Hoe maken bomen de stad koeler? Hoe groeit een zaadje en hoe neemt een plant eigenlijk water op uit de grond?

HITTE

In de zomer is het warm en op sommige plekken in de stad nog warmer dan op andere. Hoe komt dat? Wat doe je als het warm is en hoe kun je het plein lekker koel maken?

DROOGTE

Als het lange tijd niet regent, wordt het droog. Planten en bomen kunnen daar niet goed tegen en ook kan drinkwater opraken. Hoe komt dat en hoe kun je water bewaren?

WATEROVERLAST

Als er te veel regen valt kan er overlast ontstaan. Waarom stroomt het water niet weg naar het riool? Kan het nog ergens anders heen? Of kan je juist iets leuks doen met al dat water?

ONTWERPEN

Wanneer kinderen leren over wateroverlast, hitte en droogte kunnen ze deze kennis ook toepassen. Waar is er ruimte voor bomen? Hoe kun je water opvangen en er ook nog een leuke plek van maken?

CIRCULARITEIT

In onze activiteiten staat circulariteit centraal: door hergebruik van materialen leren kinderen spontaan over het sluiten van kringlopen. Zo groeit hun bewustzijn voor circulariteit, zonder dat het de kern van de activiteiten overstemt.

BIJDRAGEN AAN HET PLEIN

Bij bepaalde activiteiten dragen kinderen fysiek bij aan het verbeteren van het Amelandseplein. Zo wordt het plein daadwerkelijk hun eigen, en ondergaat het geleidelijk een groenere transformatie.

BEREIK

- 17 verschillende activiteiten van 1 tot 3 weken per activiteit
- Gemiddeld 5 tot 20 kinderen per week
- +/- 200 verschillende kinderen bereikt (naar schatting)
- Een aantal kinderen kwam elke week vanaf het moment dat ze ons hadden ontdekt. Sommige kinderen kwamen maar één keer. De meesten zagen we 3-5 keer
- Leeftijd tussen de 2 en 14 jaar
- +/- 40 deelnemende volwassenen

FYSIEKE IMPACT IN DE BUURT

- 1 educatieve waterinstallatie
- 1 terras voorzien van schaduwplekken en hangpotjes met planten
- 2 regentonnen geplaatst
- 25+ plantenzakken mee naar huis genomen voor aan balkon, lantarenpaal of voor op de stoep
- 40+ zaadbollen verspreid over de wijk

KENNIS EN VAARDIGHEDEN

Kinderen hebben nieuwe kennis en vaardigheden opgedaan.

De leerdoelen en kennisonderwerpen staan per activiteit beschreven.

Voor veel kinderen was de kennis over water en klimaat nieuw waardoor ze direct iets leerden tijdens een gesprekje of een activiteit. Voor kinderen voor wie de kennis niet 100% nieuw was, hielpen de activiteiten om meer inzicht te krijgen in het onderwerp, de kennis te leren toepassen en vertrouwd te raken met de kennis. Als kinderen vaker deelnamen bouwde hun kennis en hun inzicht steeds verder op.

Anders dan bijvoorbeeld op school konden we de kennis op maat aanbieden aan de kinderen. Zo maakten één-op-één-gesprekken het mogelijk om de onderwerpen relevant te maken voor de omgeving die de kinderen kenden.

- Een kind dat een aantal weken per jaar doorbrengt in Marrokko kan het begrip 'klimaat' beter begrijpen door een vergelijking te maken tussen het weer in Marrokko en Nederland. -

Daarnaast droegen de activiteiten bij aan een aantal vaardigheden, zoals: kritisch kijken, oplossingsgericht vermogen, communiceren en creativiteit. Maar ook praktische vaardigheden, zoals: zaadjes planten, figuurzagen, oogsten, verven, knippen, kleuren, zagen, grasmaaien en knopen leggen.

VERBINDING MET DE BUURT

Afgelopen jaar zijn er vier 'grote' ateliers georganiseerd. De eerste drie sloten aan bij de Groene Parade van

Buurtklimaatje. Tijdens deze ateliers waren alle leeftijden welkom om mee te doen. De ateliers bevatten vaak meerdere activiteiten rondom een bepaald thema, zodat er voor alle leeftijden iets te doen was. Deze speciale ateliers hadden het doel om ons bereik te vergroten en de verbinding met de wijk te verbeteren. Tijdens deze dagen zagen we vaak rond de 15 buurtbewoners en meer dan 25 kinderen. Ook maakten mensen iets, zoals een plantenzak die ze mee naar huis konden nemen. Zo verspreidde de invloed van het Kinder Klimaat Atelier zich door de wijk.

BETROKKEN OUDERS

Zowel ouders als volwassenen waren betrokken bij de activiteiten. Sommige ouders deden actief mee met hun kind, terwijl anderen van een afstand toekeken. Het was waardevol voor ouders om te zien hoe hun kinderen speelden en leerden, en het bracht plezier en verbondenheid wanneer ze samen deelnamen aan een activiteit. Bij de laatste activiteit namen ouders iets lekkers mee om uit te delen en hun waardering te laten zien

PLACEMAKING

Het Amelandseplein ligt midden in Carnisse en veel bewoners hebben een haat-liefde verhouding met de plek. Het is een fijne groene plek met speelgelegenheid, maar de plek wordt ook geassocieerd met vandalisme en criminaliteit.

Kleine toevoegingen aan het plein maken grote verschillen;

de permanente schaduwdoek die we boven een picknicktafel hebben bevestigd wordt volop gebruikt om te ontsnappen aan de hitte op het plein. Bovendien worden de plantjes en de waterinstallatie gerespecteerd door bewoners en werden de groentes en kruiden zelfs geplukt om te eten. Voor een aantal kinderen met ouders werd het Amelandseplein op vrijdagmiddag een vaste bestemming.

Doordat mensen elke week samenkomen op een plek ontstaan er meer positieve herinneringen en associaties met de plek. Zo droeg het Kinder Klimaat Atelier, in combinatie met alle andere activiteiten van Buurtklimaatje, bij aan een positieve reputatie van de plek en werd de plek betekenisvoller.

BREDERE BLIK VOOR ONTWERPERS

De Archikrachten die de activiteiten hebben begeleid zijn allemaal ontwerpers. Ze zijn actief als architect, stedenbouwkundige, (ruimtelijke) ontwerper of zijn aan het einde van hun studie.

De Archikrachten hebben ons teruggeven dat het Kinder Klimaat Atelier hen ook veel heeft gebracht. Ze gaven aan dat het waardevol was om een wijk zoals Carnisse en haar bewoners te leren kennen. Een wijk die vanuit het vakgebied bekend staat om haar sociaal-economische en ruimtelijke uitdagingen. Door het leven in de wijk te ervaren en de bewoners te leren kennen, kregen de ontwerpers een beter beeld bij wat deze 'problematiek' betekent in het dagelijks leven en hoe je een verschil kan maken.

10 & 17 maart

DOEL

- Kennis opdoen over droogte en regenwater
- Leren wat infiltratie is en hoe water infiltreert
- Leren waarom het belangrijk is dat water infiltreert

ACTIVITEIT

Er komen steeds langere droge periodes in Nederland. Wat gebeurt er met al het regenwater dat valt, waar stroomt het naartoe? En hoe kunnen we ervoor zorgen dat regenwater niet verdwijnt in het riool?

Kinderen testen op welke ondergrond het water het best de grond in zakt. Met een volle gieter en een stopwatch testen ze op verschillende plekken op het plein hoe lang het duurt voordat het water weg is gestroomd. Soms zakt het de grond in, soms blijft het liggen en soms stroomt het weg naar een lager punt. Tijdens het proefje praten we over hoe belangrijk het is dat water de grond in kan stromen voor de planten, bomen, droogte en wateroverlast.

DOEL

- Vaardigheden leren om zaadjes te planten
- Ervaren hoe planten uit een zaadje groeien
- Leren wat de positieve effecten zijn van groen op het klimaat van de wijk

ACTIVITEIT

Groen is goed voor de wijk. Groen zorgt voor verkoeling, zorgt voor infiltratie en maakt straten fleurig.

We hebben bloemen gezaaid op het Amelandseplein en we hebben zaadjes van groente en fruit geplant in kleine kweekbakjes. Verspreid over de weken hebben de kinderen de zaadjes zien groeien en toen ze groot genoeg waren hebben ze de plantjes in de bakken buiten gezet.

Tijdens het kweken en zaaien hebben we gesprekken over groen in de wijk en leren de kinderen dat groen helpt tegen hitte, droogte en wateroverast.

7 april

DOEL

- Meer groen bij de mensen thuis en in de wijk brengen
- Leren wat de positieve effecten zijn van groen op het klimaat van de wijk
- Leren over hergebruik van materiaal
- Buurtbewoners van alle leeftijden samenbrengen op het Amelandseplein

ACTIVITEIT

Voorafgaand aan de Groene Parade van Buurtklimaatje gaan wij aan de slag met het maken van plantenzakken. De zakken worden gemaakt van oude reclame banners. Er zijn drie verschillende modellen die gemaakt konden worden: de staande zak (geschikt voor op de stoep), de dubbele zak (om over de balkonrand te hangen) en de hangende zak (om te bevestigen aan een lantaarnpaal). Na het afmaken van de plantenzak worden ze gevuld met aarde en zaadjes. Kinderen en volwassenen van alle leeftijden zijn welkom om mee te doen. Op deze manier kunnen volwassen en kinderen elkaar helpen met in elkaar zetten en versieren.

Daarnaast zorgt een kind uit de wijk, samen met zijn moeder, voor een kleine rommelmarkt.

Ook de kinderkrant is aanwezig om verslag te doen van de dag.

Klimaatproblemen in de wijk oplossen

CHARLOIS – Waterschap Hollandse Delta en Gemeente Rotterdam vinden het belangrijk dat er in Rotterdam plek is voor water en groen. Buurtklimaatje is een programma waarbij buurtbewoners oplossingen bedenken voor klimaatproblemen. Omayma (10) en Ömer (9) maakten met Buurtklimaatje plantenzakken voor de wijk Carnisse. *Tekst en foto: Suzanne Huig*

'Het klimaat is het gemiddelde weer over een periode van 30 jaar. Het klimaat verandert. Het wordt bijvoorbeeld steeds warmer in de zomer. En het regent bijvoorbeeld vaker en harder. De veranderingen kunnen voor problemen zorgen', vertelt Maël van Buurtklimaatje.

Overlast van water en hitte

'Grote regenbuien kunnen voor wateroverlast zorgen. Het meeste regenwater zakt in de grond of stroomt een put in. Als het te lang of te hard regent, komt er te veel water in 1 keer. Het regenwater kan dan niet weg. Er ontstaan dan plassen op straat. Dat zorgt voor overlast', zegt Ömer. 'Hitte kan ook voor overlast zorgen. In deze buurt staan veel huizen. Stenen houden warmte vast. Het wordt in deze buurt daardoor extra warm op warme dagen. Dat is niet fijn voor mensen, dieren en de natuur', zegt Omayma.

Ömer en Omayma laten hun plantenzak zien.

Bomen en planten in de wijk

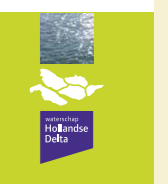
Omayma en Ömer willen graag meer bomen en planten in de wijk. Ömer: 'Bomen en planten nemen CO₂ uit de lucht op en geven zuurstof af. Ze zorgen daardoor voor een schonere lucht in de wijk.' 'Bomen en planten zorgen ook voor schaduw. Ze zorgen er daardoor voor dat het minder warm wordt op warme dagen', zegt Omayma. 'Bomen en planten nemen regenwater op. Er ontstaat daardoor minder snel wateroverlast als er meer bomen en planten in een wijk staan', legt Ömer uit.

Plantenzak van zeil en nietjes

Omayma en Ömer maken allebei een plantenzak van zeil en nietjes. 'We bedekken de bodem van onze plantenzak met aarde. We strooien daarna zaadjes in de aarde. We strooien over de zaadjes nog een laagje aarde', zegt Omayma. Ömer: 'Ik zet mijn plantenzak bij mijn voordeur.' Omayma: 'Ik zet mijn plantenzak op de stoep voor mijn huis. Ik hoop dat meer buurtbewoners een plantenzak gaan maken.'

DIT ARTIKEL IS GEMAAKT IN SAMENWERKING MET

14 april

DOEL

- Meer groen bij de mensen thuis en in de wijk brengen
- Leren wat de positieve effecten zijn van groen op het klimaat van de wijk.
- Leren over hergebruik van materiaal

ACTIVITEIT

Omdat we zo veel banner zeil verzameld hadden gebruiken we de week erna om nog een aantal zakken te maken zodat de buurt nóg groener werd!

21 april

18

19

DOEL

- Leren over waar drinkwater vandaan komt
- Ontdekken hoe je water schoon kunt maken met natuurlijke materialen

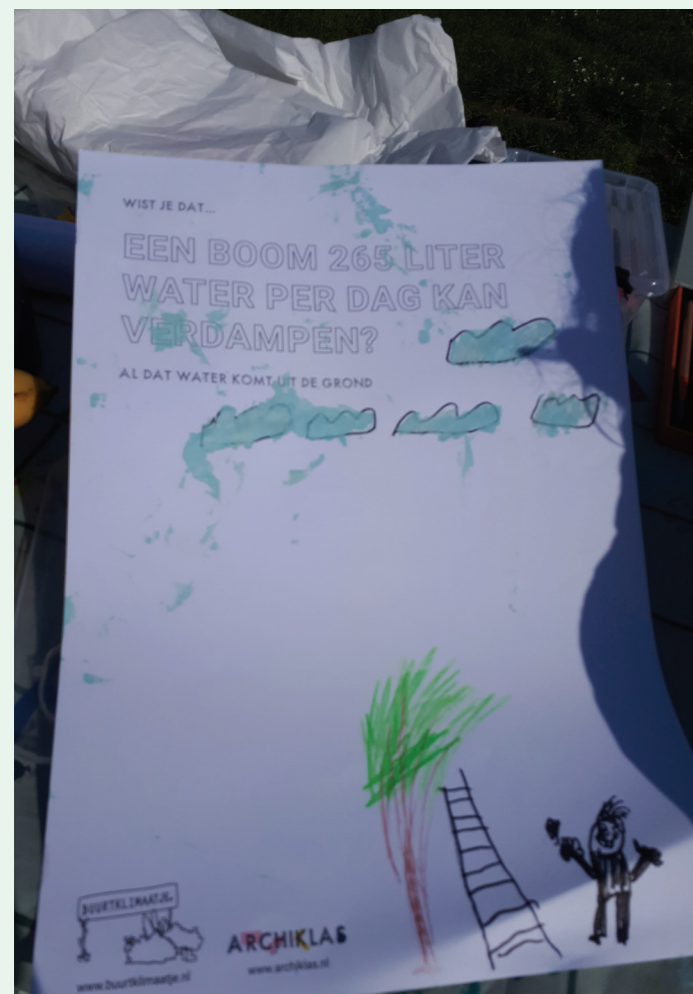
ACTIVITEIT

De kinderen bouwen hun eigen waterfilters met behulp van lege petflessen, zand, aarde en keitjes. Door deze in lagen op elkaar te leggen wordt het mogelijk om het water er doorheen te zien stromen.

Ook worden alle plantjes op het Amelandseplein goed verzorgd. De zonnebloemen krijgen water en sommige voorgezaaide plantjes mogen al naar buiten.

28 april & 5 mei

DOEL

- Weetjes leren over verschillende soorten water
- Leren om weetjes te visualiseren

ACTIVITEIT

Het is leuk om een feitje te leren, maar nog veel leuker om dit nieuwe feitje ook te delen met anderen. Om op een leuke manier feitjes over water te delen zijn er A3 posters gemaakt met zinnnetjes waar vervolgens bij getekend kon worden.

Wist je dat:

- ... Een boom kan zweten?
- ... Planten eigenlijk meer van regenwater houden dan van kraanwater?

"Ik ga aan mijn ouders vragen of we een regenton voor in de tuin mogen kopen"

DOEL

- Bewustworden van de afstroom van regenwater van daken
- Leren over de mogelijkheden van het opvangen van regenwater
- Ontdekken hoe een plant aan water komt

ACTIVITEIT

12 mei staat in het thema van regenwater. Bewoners van alle leeftijden gaan aan de slag met het versieren van regentonnen voor in de wijk. We praten over droogte en hoe belangrijk het is om regenwater op te slaan.

Ook gaan kinderen aan de slag met het bouwen van een mini-tuinton, met behulp van een bouw pakket van Waterleider. Ze leren hoe regenwater kan samen gaan met meer groen in de wijk.

Aan het eind van de dag gaat één regenton met Woonbron mee en één met Buurtklimaatje om in de wijk te plaatsen. De derde regenton wordt bewaard voor een waterinstallatie op het Amelandseplein.

DOEL

- Ontdekken welke materialen blijven drijven
- Leren dat er steeds meer overstromingen kunnen plaatsvinden

ACTIVITEIT

We beginnen met lezen over de vergrote kans op overstromingen en wateroverlast in Nederland. Om te leren wat er wel en niet blijft drijven beginnen we met een proefje. De kinderen kiezen verschillende soorten materialen en spullen en proberen te raden of het zal blijven drijven of zinken. Vervolgens wordt het getest in een bak water en bespreken we waarom iets wel of niet drijft.

Na het proefje gaat iedereen aan de slag met het bedenken en bouwen van een boot. Ook deze wordt continu getest en verbeterd totdat alle bootjes kunnen blijven drijven.

“Wow het is hieronder helemaal niet meer zo heet”

DOEL

- Leren dat schaduw in de stad helpt tegen hitte
- Vaardigheden ontwikkelen om te ontwerpen en een plan van aanpak te maken

ACTIVITEIT

De eerste weken van juni gaan over hitte. We lezen een stukje over hitte in de stad en zoeken op een hittekaart of we kunnen vinden waar het Amelandseplein ligt. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat het minder warm wordt op het Amelandseplein?

Voordat de kinderen een echte schaduwtent kunnen bouwen moeten ze eerst bedenken hoe deze eruit moet komen te zien. In het klein worden schaduwtenten ontworpen door het gebruik van stokjes, elastiekjes en stukken stof. Wanneer het ontwerp af is wordt deze in het groot nagemaakt. Sommige namen hun ontwerp zelfs mee naar huis.

16 juni

DOEL

- Ontwerpen voor in eigen wijk
- Leren over de mogelijkheden van het hergebruiken van materialen.
- Leren over hitte

ACTIVITEIT

16 juni sluiten we het thema hitte af. Van oude kleren worden stroken geknipt die door buurtbewoners van alle leeftijden door oude fietswielen worden geweven. Door een aantal van deze wielen aan elkaar te bevestigen maken we een parasol.

Tegelijkertijd worden oude yoghurtbakjes versierd zodat ze kunnen worden gebruikt als plantenbakjes.

De volgende dag worden de wielen en plantenbakjes gebruikt tijdens 'De Groene Parade'. Samen met buurtbewoners worden de parasols geïnstalleerd bij het terras van café Koffie&Ambacht. Samen met andere ideeën en een hele boel verzameld materiaal ontstaat er een schaduwrijk, circulair terras.

"Zaten deze wielen echt eerst op een fiets?"

DOEL

- Leren ontwerpen voor je eigen wijk
- Ontdekken hoe je ideeën in het klein kunt knutselen
- Nadenken over de impact van klimaatverandering op een bekende plek
- Leren wat een maquette is en hoe je daarmee werkt

ACTIVITEIT

Wat zou het Amelandseplein nou nog kunnen gebruiken? We leren over het toekomstige klimaat en thema's als warmte, droogte, groen en water. Op beide dagen schijnt de zon en is het ontzettend warm op het Amelandseplein. Er worden oplossingen bedacht tegen de hitte op het plein, zoals extra bomen, een zwembad en een grote schaduwtent.

20 juli

DOEL

- Leren dat schaduw in de stad helpt tegen hitte
- Vaardigheden ontwikkelen om te ontwerpen en een plan van aanpak te maken

ACTIVITEIT

Vandaag is het ontzettend heet op het Amelandseplein, dus gaan we aan de slag met het ontwerpen van schaduwdoeken. De constructies worden eerst ontworpen in het klein en vervolgens in het groot nagebouwd.

Vandaag is er een activiteitendag georganiseerd door WMO Radar waar het Kinderklimaatatelier op aanhaakt. Naast kinderen uit Carnisse hebben we kennisgemaakt met kinderen uit omliggende wijken.

25 augustus & 1 september

“Dat is handig, dan hoef je niet helemaal bij de blaadjes van de boom te kunnen om hem water te geven”

DOEL

- Capillaire werking van planten en bomen ontdekken
- Leren wat de effecten zijn van droogte in de stad

ACTIVITEIT

In een boek over klimaatverandering lezen we dat de aarde steeds warmer en droger wordt. Wat betekent dat voor de bomen hier op het plein? Hoe komen bomen eigenlijk aan hun water?

Met een koffiefilter leren we hoe een boom water vanuit de grond met zijn wortelen door de boom vervoert.

8 september

"Hoezo stroomt het water daar niet omhoog?"

DOEL

- Leren hoe je water van de ene naar de andere plek brengt
- Samenwerken om een doel te behalen

ACTIVITEIT

Op het Amelandseplein staat vandaag een constructie van kruislings gemonteerde bamboestokken. De kinderen krijgen de opgave om water van de ene kant van de constructie naar de andere kant te krijgen. Daar liggen de materialen en daar staat de bak, succes!

Ze ontdekken dat water alleen naar beneden stroomt, hoe ze een lek kunnen oplossen en ze leren samenwerken.

Bij de Awesome Foundation pitchten we ons idee om een waterinstallatie te bouwen op het Amelandseplein. Een van de kinderen die elke week meedoet aan het Atelier is mee om te vertellen over zijn ervaringen. Na 4 andere pitches gaat de jury in overleg...

We winnen 1000 Euro! Met dit geld kunnen we materialen verzamelen en onze uren inzetten om een waterinstallatie te gaan bouwen om de kinderen meer te leren over de werkingen van water.

15 september

Delft

Kiki: Diep in de kelders van het studentenhuus waar zij woont vonden we een allegaartje van afvoerbuizen, dakgoot en PVC buis terug die zij al eerder in de buurt had opgehaald.

Bij de bouw van de waterinstallatie hebben we zo veel mogelijk gewerkt met circulair bouw materiaal. Materiaal dat over is, restpartijen, tweedehands, hergebruikt of sloopmateriaal is allemaal de moeite waard om te oogsten. Het is te vinden in schuurtjes, tuinen en zolders via marktplaats, ruilsites of kringloopwinkels.

En oogsten is leuk! Je ontmoet nieuwe mensen en hun wensen, dromen, ambities en plannen die wel of niet uitgevoerd zijn. Kortom een bron van mooie verhalen. We delen die verhalen én de cijfers in deze oogstkaart.

De cijfers: We zijn 3 keer op pad geweest met de auto naar Barendrecht (2 adressen), Delft, Den Haag (2 adressen), Dordrecht (2 adressen), Spijkenisse en Zoetermeer. Er zijn 2 pakketten binnen gekomen met de post.

De oogst: ± 20 meter pvc buis Ø 32 mm, ± 20 meter pvc buis Ø 40 mm, ± 13 meter pvc buis Ø 50, 80, 100 mm, ± 4 meter pvc dakgoot, ± 2 meter luchtafvoerbuus pvc, ± 50 pvc koppelingen en verloopstukken in verschillende soorten en maten, 1 waterpomp, 3 vijverbakken met pompen, 1 wastobbe, 5 emmers in verschillende maten, 1 blauwe speelgoed eend, 2 kannen, 1 gieter, 2 trechters, 3,5 schuttingdelen, wat terrastegels, 1 hele grote badeend, 4 grondpinnen, 1 waterornament, vrachtwagenzeil.

Niet alle oogst wordt ook gebruikt voor deze installatie, maar hebben we alvast verzameld plannen en projecten die we later gaan uitvoeren.

DOEL

- Leren hoe water stroomt
- Ontdekken hoe je een dam kan bouwen
- Probleemoplossende vaardigheden ontwikkelen
- Samenwerken

ACTIVITEIT

Vandaag is de officiële opening van de waterinstallatie! Er liggen allemaal soorten en maten pvc buizen en koppelstukjes naast de bak samen met een stapel zandzakken. Drie emmers zijn ingegraven op een paar meter afstand van de bak. Op kaartjes staan opdrachten, zoals: 'Stel je woont in een huus midden in de bak, hoe blijf je dan droog?' en 'Hoe zorg je ervoor dat het water omhoog stroomt?'.

De workshop is een leuke en praktische manier om te leren over het watersysteem in Nederland. Bovendien prikkelt de waterbak de fantasie van de kinderen en wordt er eindeloos gespeeld met zelfverzonnen uitdagingen.

Rotterdam (Carnisse)

Angélique: Heeft na haar schitterende uitbouw de rest van haar tuin bijpassend verbouwd. De oude schutting en wat terrastegels heeft ze gedoneerd.

Evelyne: Had in haar tuin een verhoging waarvan het hout niet meer goed was, maar gelukkig waren de 40 grondpinnen die uit de kleigrond gegraven moesten worden nog prima!

Archiklas: Hadden nog vrachtwagenzeil over van een vorig project.

Barendrecht: Kringloopvondsten

Spijkensisse

Cor: Ging zijn schuur opruimen en vond nog wat PVC buis waar hij ooit plannen mee had, maar waar het nooit van was gekomen.

22 & 29 september

44

“Dit ruikt naar Marokkaanse thee”

45

DOEL

- Leren over het nut van planten in de wijk
- Ontdekken wat eetbaar is en wat niet
- Zelf leren eten bereiden met verse kruiden

ACTIVITEIT

Van de planten die in het voorjaar zijn gezaaid wordt er vandaag kruidenboter gemaakt! Er wordt geroken en geproefd en op die manier het recept voor de boter bedacht. Ook de snoeptomaatjes zijn klaar om in de boter te stoppen. Na te hebben ontdekt dat veel kruiden in thee worden gebruikt wordt er verse kruidenthee gezet. Laat de borrel maar beginnen!

30 september

46

“Kan je de zaadjes van deze zonnebloem ook opeten?”

47

DOEL

- Het vergroenen van het Robbenoordplein en de buurt eromheen
- Leren over zaadjes en de seizoenen

ACTIVITEIT

Op 30 september organiseert Buurtklimaatje een dag waarop buurtbewoners samen het Robbenoordplein vergroenen. Archiklas sluit aan om met kinderen bezig te gaan met de vergroening.

Er worden zaadbommen en plantenzakken gemaakt. De kinderen plukken de zaadjes uit uitgebloeide zonnebloemen en kneden bommen om rond te strooien in de wijk. De plantenzakken worden bevestigd aan lantarenpalen rondom het Robbenoordplein.

Kinderen leren dat als je met veel mensen je inzet, je zelf iets kunt veranderen in de wijk.

13 & 20 oktober

DOEL

- Ontwerpen van wateropslag plekken
- Nadenken over water hergebruiken op het Amelandseplein

ACTIVITEIT

Met behulp van een maquette van het Amelandseplein krijgen de kinderen de opdracht om oplossingen te bedenken om op het Amelandseplein slimmer om te gaan met water. De workshop begint met een stukje uit een boek over water, wat is regenwater en hoe ziet de toekomst van ons regenwater eruit?

Op tafel liggen kaartjes met voorbeelden, zoals: waterpleinen, regentonnen en vergroening. Kunnen we dit ook toepassen op het Amelandseplein en waar is handig?

6 oktober

DOEL

- Ontdekken hoe je water kan afkoppelen
- Leren waarom het belangrijk is dat water infiltreert

ACTIVITEIT

Op 6 oktober komt het met bakken uit de hemel, maar dat houdt de bewoners van Carnisse niet tegen. Er lag een grote verzameling van oude spullen, zoals oude douche koppen, regenlaarsjes en gieters. De kinderen verzamelden materialen en gingen aan de slag met hun kunstwerk.

Kinderen gingen ook samen met iemand van de Ocean Cleanup op zoek naar plastivafval op het plein en in de vijver. Met professionele netten en prikkers haalden ze het plastic uit de natuur.

Er werd uitgebreid geborreld met hapjes gemaakt door buurt bewoners. We warmden onszelf op met pizza's uit de buurtoven en soep. We proostten op een geslaagd jaar!

ARCHIKLAS

mede mogelijk gemaakt door het Rotterdams Weerwoord en het waterschap Hollandse Delta